

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה מסכת סנהדרין דף ט"ז
Some of the topics we will learn about include.

אין דנין לא את השבט
ולא את נביא השקר
ולא את כהן גדול
אלא על פי בית דין של שבעים ואחד
A case of an entire Shevet, a false prophet, or of a Kohein Gadol, must be judged by the seventy-one judges of the סנהדרי גדולה.

The sources for the following which may not be done without the approval of the סנהדרי גדולה:

ואין מוציאין למלחמת הרשות
The Yidden may not undertake a voluntary war
אין מוסיפין על העיר ועל העזרות
The Yidden may not add on to Yerushalayim or to the Bais Hamikdash
אין עושין סנהדריות לשבטים
The Shevatim may not establish a סנהדרי קטנה.

The source for
אין עושין עיר הנדחת
אלא על פי בית דין של שבעים ואחד
An עיר הנדחת is a city where the majority of its inhabitants served עבודה זרה.
Its inhabitants are punished by מיתת סייף, beheading with a sword, and the city is destroyed.
This designation can only be made by the סנהדרי גדולה.

B The Halachah of

אין עושין עיר הנדחת שלש
אבל עושין אחת או שתיים
Bais Din may not establish three עיר הנדחת, only one or two.

The two opinions of רב in whether the prohibition for שלש pertains only to

ב"ד אחד
סנהדרין שנים ושלושה בתי דינים
The same סנהדרין OR even to
Different סנהדרין's, because משום קרחה
This will decrease the population.

And the similar Machlokes in whether the prohibition for שלש pertains only to

מקום אחד
The same region of Eretz Yisroel OR even to
שנים ושלושה מקומות
Different regions in Eretz Yisroel משום קרחה

A

אין דנין לא את השבט
ולא את נביא השקר
ולא את כהן גדול
אלא על פי בית דין
של שבעים ואחד

The sources why the following may not be done without the approval of the סנהדרי גדולה:

אין מוציאין
למלחמת הרשות
אין מוסיפין
על העיר ועל העזרות
אין עושין סנהדריות
לשבטים

B

אין עושין עיר הנדחת
אלא על פי בית דין
של שבעים ואחד

אין עושין עיר הנדחת
שלש
אבל עושין אחת
או שתיים

ב"ד אחד (ש) שנים ושלושה בתי דינים

מקום אחד (ש) שנים ושלושה מקומות

1 So let's review ...

The previous Mishnah taught
אין דנין לא את השבט ...

אלא על פי בית דין של שבעים ואחד

The case of an entire Shevet must be judged by the
seventy-one judges of the גדולה.

And the Gemara offers three explanations as to what type
of case the Mishnah is referring to:

1.

Rabbi says the Mishnah refers to
בשבט שהודח

An entire Shevet worshiped זרה; and

and בי דינא דרבים דיינינן ליה

In this respect they are treated like an עיר הנדחת, a city that
worshipped זרה, in that their case is judged by the
סנהדרי גדולה but not by a קטנה, because the Pasuk

that refers to זרה states

והוצאת את האיש ההוא

או את האשה ההיא וגו'

אל שעריך

איש ואשה אתה מוציא לשעריך

ואי אתה מוציא כל השבט כולו לשעריך

Only an individual man or woman is brought to the סנהדרי
קטנה, but the entire Shevet is brought to the סנהדרי גדולה.

But nevertheless,

דקטלינן ביחיד

In this respect they are treated like an individual, in that
the entire Shevet is punished with סקילה, stoning, and not
like the people of an עיר הנדחת who are punished with סייף,
beheading with a sword, because as Rashi explains

נפקא מתורת עיר והו"ל ציבור

ובציבור לא כתיב סייף

Only a city is punished with סייף, but if they were more or
less, such as a שבט, or a יחיד, they are punished with סקילה.

1

משנה

אין דנין לא את השבט ...
אלא על פי בית דין של שבעים ואחד

The case of an entire Shevet must be judged by
the seventy-one judges of the גדולה.

1

במשנה

בשבט שהודח

An entire Shevet worshiped זרה; and

בי דינא דרבים דיינינן ליה

In this respect they are treated like an עיר הנדחת,
a city that worshipped זרה.

Their case is judged by the סנהדרי גדולה

because the Pasuk states

והוצאת את האיש ההוא

או את האשה ההיא וגו'

אל שעריך

איש ואשה אתה מוציא לשעריך

ואי אתה מוציא כל השבט כולו לשעריך

Only an individual man or woman is brought to the סנהדרי
קטנה, but an entire Shevet is brought to the סנהדרי גדולה.

But nevertheless,

דקטלינן ביחיד

In this respect they are treated like an individual,
in that the entire Shevet is punished with סקילה, stoning,
and not like the people of an עיר הנדחת who
are punished with סייף

because as Rashi explains

נפקא מתורת עיר והו"ל ציבור

ובציבור לא כתיב סייף

Only a city is punished with סייף,
but if they were more or less, such as a שבט, or a יחיד,
they are punished with סקילה.

2

2. בנישיא שבט שחטא says the Mishnah refers to
 If the Nasi of the Shevet committed any Averi'ah that is punishable with מיתה, his case is judged only by the סנהדרי גדולה, because the Pasuk states כל הדבר הגדול יביאו אליך
 We interpret it as דבריו של גדול
 As Rashi explains; דינו של בעל שררה כגון נשיא וכהן גדול
 The matters that pertain to the leaders, such as a Nasi, are to be brought before משה רבינו who was considered like the סנהדרי גדולה.

3. בבאין על עסקי נחלות says the Mishnah refers to
 A conflict between two שבטים over land; And such a case is judged only by the סנהדרי גדולה, because כתחילתה של ארץ ישראל מה תחילתה שבעים ואחד אף כאן שבעים ואחד
 Cases that pertain to land must be handled like the first distribution when the Yidden came in to Eretz Yisroel. Just like the first distribution was decided through the סנהדרי גדולה, so too, all future distributions are to be decided through the סנהדרי גדולה.

The Gemara however rejects this, because if so מה תחילתה קלפי, אורים ותומים, וכל ישראל אף כאן קלפי, אורים ותומים, וכל ישראל
 Then all future distributions ought to be through the lottery, אורים ותומים, and in the presence of all the Yidden like the first distribution?

Apparently, later עסקי נחלות are not like תחילתה של ארץ ישראל
 =====

2

2

רב מתקב

בנישיא שבט שחטא

If the Nasi of the Shevet committed any Averi'ah that is punishable with מיתה, his case is judged only by the סנהדרי גדולה

because the Pasuk states

כל הדבר הגדול יביאו אליך

We interpret it as דבריו של גדול

As Rashi explains;

דינו של בעל שררה כגון נשיא וכהן גדול

The matters that pertain to the leaders, such as a Nasi, are to be brought before משה רבינו who was considered like the סנהדרי גדולה.

3

אזלא אמר רבי אלעזר

בבאין על עסקי נחלות

A conflict between two שבטים over land; And such a case is judged only by the סנהדרי גדולה,

because

כתחילתה של ארץ ישראל מה תחילתה שבעים ואחד אף כאן שבעים ואחד

Cases that pertain to land must be handled like the first distribution when the Yidden came in to Eretz Yisroel.

Just like the first distribution was through the סנהדרי גדולה, so too, all future distributions are to be decided through the סנהדרי גדולה.

X

מה תחילתה

קלפי, אורים ותומים, וכל ישראל

אף כאן

קלפי, אורים ותומים, וכל ישראל

Then all future distributions ought to be through the lottery, אורים ותומים, and in the presence of all the Yidden like the first distribution?

Apparently, later עסקי נחלות are not like תחילתה של ארץ ישראל

3 The Mishnah continues

... ולא את נביא השקר
אלא על פי בית דין של שבעים ואחד
A false prophet must be judged by the סנהדרי גדולה,
because

גמר דבר דבר מהמראתו
There is a גזירה שוה through the word דבר to דבר, the
rebellious ruling of a ממרא:

The Pasuk of ממרא states
ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך
And the Pasuk of a שקר states
אך הנביא אשר יזיד לדבר דבר בשמי

מה להלן בשבעים ואחד
אף כאן בשבעים ואחד
Just like the rebellious ruling of a ממרא זקן must be against
the סנהדרי גדולה, so too, the death of a שקר must be
judged by the סנהדרי גדולה.

And although the word הזדה is used in the Pesukim that
refer to both, the deaths of שקר and ממרא, neverthe-
less, the death sentence of a ממרא זקן is judged by a סנהדרי
קטנה, unlike a שקר, because

הזדה הזדה לא גמיר
The word הזדה was not handed down as a שוה גזירה.
And as Rashi writes;

ואין אדם דן גזירה שוה מעצמו
אלא אם כן קיבל מרבו הלכה למשה מסיני
דאיכא למימר קרא למילתא אחריתא אתא
וכן הלכה רווחת בישראל
=====

3

ולא את נביא השקר . . .
אלא על פי בית דין של שבעים ואחד

A false prophet must be judged by the סנהדרי גדולה,

because

גמר דבר דבר מהמראתו

There is a גזירה שוה through the word דבר to דבר,
the rebellious ruling of a ממרא:

The Pasuk of a שקר
states

The Pasuk of ממרא
states

אך הנביא אשר
אשר יזיד לדבר
דבר בשמי

ועשית על פי
הדבר אשר
יגידו לך

מה להלן בשבעים ואחד
אף כאן בשבעים ואחד

Just like the rebellious ruling of a ממרא
זקן must be against the סנהדרי גדולה,
so too, the death of a שקר.

And although the word הזדה is used in the Pesukim
that refer to both, the deaths of שקר and ממרא,
nevertheless, the death sentence of a ממרא
זקן is judged by a סנהדרי קטנה, unlike a שקר,
because

הזדה הזדה לא גמיר

The word הזדה was not handed down as a שוה גזירה.

And as Rashi writes;

ואין אדם דן גזירה שוה מעצמו
אלא אם כן קיבל מרבו הלכה למשה מסיני
דאיכא למימר קרא למילתא אחריתא אתא
וכן הלכה רווחת בישראל

- 4 The Mishnah continues
ולא את כהן גדול
אלא על פי בית דין של שבעים ואחד
A capital offense of a Kohen Gadol must be judged by the
סנהדרי גדולה, because the Pasuk states
כל הדבר הגדול יביאו אליך
דבריו של גדול
As Rashi explains;
דינו של בעל שררה
כגון נשיא וכהן גדול
The matters that pertain to the leaders, such as a Kohen
Gadol, are to be brought before משה רבינו who was
considered like the סנהדרי גדולה. ®
However
ממונו בשלשה
The monetary issues of a Kohen Gadol are judged by
three judges.
=====

4 משנה

ולא את כהן גדול
אלא על פי בית דין של שבעים ואחד
A capital offense of a Kohen Gadol
must be judged by the סנהדרי גדולה,
because the Pasuk states
כל הדבר הגדול יביאו אליך
דבריו של גדול
As Rashi explains;
דינו של בעל שררה
כגון נשיא וכהן גדול
The matters that pertain to the leaders, such as a
Kohen Gadol, are to be brought before משה רבינו
who was considered like the סנהדרי גדולה.
However
ממונו בשלשה
The monetary issues of a Kohen Gadol
are judged by three judges.

5 The Mishnah continues
 ואין מוציאין למלחמת הרשות
 אלא על פי בית דין של שבעים ואחד
 The Yidden may not undertake a voluntary war, unless it's
 approved by the סנהדרי גדולה.
 This is derived from the Pasuk
 ולפני אלעזר הכהן יעמוד
 ... ושאל לו במשפט האורים לפני ה'
 הוא וכל בני ישראל אתו וכל העדה
 As the Gemara explains;
 הוא
 זה מלך
 הוא refers to the king;
 וכל בני ישראל אתו
 זה משוח מלחמה
 This refers to the Kohein anointed for war;
 וכל העדה
 זה סנהדרי
 This refers to the Sanhedrin;
 That they must be consulted;

Similarly, before דוד המלך would go to war, the Pasuk in
 דברי הימים relates;
 ואחרי אחיתופל
 בניהו בן יהוידע ואביתר
 ושר צבא למלך, יואב
 As the Gemara explains;
 אחיתופל זה יועץ
 He was the king's advisor
 ובניהו בן יהוידע
 זו סנהדרין
 He was the head of the Sanhedrin;
 אביתר
 אלו אורים ותומים
 He was the גדול כהן who wore the אורים ותומים;
 What they did, was
 יועצין באחיתופל
 ונמלכין בסנהדרין
 ושואלין באורים ותומים
 They would consult with אחיתופל the king's advisor;
 Then, obtain the approval of the סנהדרי גדולה;
 And then, ask the אורים ותומים whether they will succeed;
 ואחר כך, שר הצבא למלך, יואב
 And only then would they go out to battle.
 =====

5 **משנה**

**ואין מוציאין למלחמת הרשות
 אלא על פי בית דין של שבעים ואחד**
 The Yidden may not undertake a voluntary war,
 unless it's approved by the סנהדרי גדולה.

This is derived from the Pasuk
**ולפני אלעזר הכהן יעמוד
 ושאל לו במשפט האורים לפני ה'...
 הוא וכל בני ישראל אתו**
זה מלך   זה סנהדרי   זה משוח מלחמה

Similarly, before דוד המלך would go to war
 the Pasuk in דברי הימים relates;
**ואחרי אחיתופל
 בניהו בן יהוידע ואביתר
 ושר צבא למלך, יואב**
אין אורים ותומים   סנהדרין

What they did, was...

ושואלין באורים ותומים Ask the אורים ותומים whether they will succeed;	ונמלכין בסנהדרין Obtain approval from the סנהדרי גדולה;	יועצין באחיתופל They would consult with אחיתופל the king's advisor;
---	---	---

ואחר כך, שר הצבא למלך, יואב
And only then would they go out to battle.

6 The Mishnah continues
 אין מוסיפין על העיר ועל העזרות
 אלא על פי בית דין של שבעים ואחד
 The Yidden may not add on to the city Yerushalayim or to
 the Bais Hamikdash unless approved by the גדולה,
 because the Pasuk states
 ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן
 וכן תעשו

וכן תעשו
 לדורות הבאין
 The future additions must be like the original משכן. As
 Rashi explains;
 מה משכן על פי משה
 והוא במקום סנהדרי גדולה
 אף לדורות על פי סנהדרי גדולה
 Just like the original משכן was built by משה רבינו who was
 considered like the סנהדרי גדולה, so too, all future additions
 must be approved by the גדולה סנהדרי.
 =====

The Mishnah continues
 אין עושין סנהדריות לשבטים
 אלא על פי בית דין של שבעים ואחד
 The סנהדרי קטנה is appointed by the גדולה;
 כדאשכחן במשה דאוקי סנהדראות
 ומשה במקום שבעים וחד קאי
 As סנהדרי קטנה משה רבינו appointed, and he was
 considered like the סנהדרי גדולה, because as Rashi
 explains;
 ומשה היה שופט ודיין על פי הדבור
 ושקול כסנהדרי גדולה שבירושלים
 =====

6 אלף
**אין מוסיפין על העיר ועל העזרות
 אלא על פי בית דין של שבעים ואחד**
 The Yidden may not add on to the city Yerushalayim
 or to the Bais Hamikdash
 unless approved by the גדולה סנהדרי,

as the Pasuk states

**ככל אשר אני מראה אותך
 את תבנית המשכן
 וכן תעשו**

לדורות הבאין

The future additions must be like the original משכן.

As Rashi explains;

מה משכן על פי משה

והוא במקום סנהדרי גדולה

אף לדורות על פי סנהדרי גדולה

Just like the original משכן was built by משה רבינו

who was considered like the סנהדרי גדולה, so too,

all future additions must be approved by the סנהדרי גדולה.

אלף
**אין עושין סנהדריות לשבטים
 אלא על פי בית דין של שבעים ואחד**
 The סנהדרי קטנה is appointed by the גדולה סנהדרי;

**כדאשכחן במשה דאוקי סנהדראות
 ומשה במקום שבעים וחד קאי**

As סנהדרי קטנה משה רבינו appointed, and he was
 considered like the סנהדרי גדולה, because as Rashi,

because as Rashi explains;

ומשה היה שופט ודיין על פי הדבור

ושקול כסנהדרי גדולה שבירושלים

7 The Mishnah continues:

אין עושין עיר הנדחת
אלא על פי בית דין של שבעים ואחד
The designation of an עיר הנדחת, a city where the majority worshipped זרה עבודה, must be by the סנהדרי גדולה, because the Pasuk states והוצאת את האיש ההוא או את האשה ההיא וגו' אל שערך

איש ואשה אתה מוציא לשערך
ואי אתה מוציא כל העיר כולה לשערך
סנהדרי גדולה Only an individual man or woman is brought to the סנהדרי גדולה, but an entire city must be brought to the סנהדרי גדולה.

The Mishnah continues
אין עושין עיר הנדחת בספר
Bais Din may not designate a border town as an עיר הנדחת, because the Pasuk states יצאו אנשים בני בליעל מקרבך

מקרבך ולא מן הספר
From within but not from the borders;
And טעמא דקרא רבי שמעון, the Torah's reasoning, because שמא ישמעו נכרים ויחריבו את ארץ ישראל
The gentile neighbors might find out and destroy Eretz Yisroel.
=====

7

מלפ

אין עושין עיר הנדחת
אלא על פי בית דין של שבעים ואחד

The designation of an עיר הנדחת, a city where the majority worshipped זרה עבודה, must be by the סנהדרי גדולה, because the Pasuk states

והוצאת את האיש ההוא
או את האשה ההיא וגו'
אל שערך

איש ואשה אתה מוציא לשערך
ואי אתה מוציא כל העיר כולה לשערך
Only an individual man or woman is brought to the סנהדרי קטנה, but an entire city must be brought to the סנהדרי גדולה.

אין עושין עיר הנדחת בספר
עיר הנדחת Bais Din may not designate a border town as an עיר הנדחת,

because the Pasuk states
יצאו אנשים בני בליעל מקרבך

ולא מן הספר
From within but not from the borders;

And טעמא דקרא רבי שמעון, the Torah's reasoning, because

שמא ישמעו נכרים
ויחריבו את ארץ ישראל
The gentile neighbors might find out and destroy Eretz Yisroel.

8 The Mishnah continues

אין עושין עיר הנדחת שלש

אבל עושין אחת או שתיים
Bais Din may not designate three עיר הנדחת, only one or two, because the Pasuk states

כי תשמע באחת עריך

The word אחת implies only one, while the pluralized word עריך implies even two. Therefore, we must say that אחת only comes to exclude three, while עריך teaches that two may be so designated.

The Gemara mentions two contradicting statements of רב:

זימנין אמר רב

בב"ד אחד הוא דאין עושין

הא בשנים ושלשה בתי דינין עושין

Three עירי נידחת may not be designated by the same עירי נידחת, but they may be designated by different עירי נידחת's.

וזימנין אמר רב

אפילו בשנים ושלשה בתי דינין לעולם אין עושין

Three עירי נידחת may not be designated even by different עירי נידחת's, because

משום קרחה

This will decrease the population.

The Gemara cites a similar Machlokes:

ריש לקיש says

לא שנו אלא במקום אחד

אבל בשנים ושלשה מקומות עושין

Three עירי נידחת may not be designated in the same region of Eretz Yisroel, but they may be designated in different regions.

While רבי יוחנן says

בשנים ושלשה מקומות אין עושין

Three עירי נידחת may not be designated even in different regions,

משום קרחה

8

מלפני

אין עושין עיר הנדחת שלש
אבל עושין אחת או שתיים

Bais Din may not designate three עיר הנדחת, only one or two,

because the Pasuk states

כי תשמע באחת עריך

The word אחת implies only one, while the pluralized word עריך implies even two.

Therefore, we must say

that אחת only comes to exclude three, while עריך teaches that two may be so designated.

Two contradicting statements of רב:

?

זימנין אמר רב

אפילו בשנים

ושלשה בתי דינין לעולם אין עושין

עירי נידחת Three may not be designated even by different עירי נידחת's, because

משום קרחה

This will decrease the population.

זימנין אמר רב

בב"ד אחד

הוא דאין עושין הא בשנים ושלשה בתי דינין עושין

עירי נידחת Three may not be designated by the same עירי נידחת, but they may be designated by different עירי נידחת's.

רבי יוחנן

בשנים ושלשה

מקומות

אין עושין

עירי נידחת Three may not be designated even in different regions,

משום קרחה

רש"ל

לא שנו

אלא במקום אחד אבל בשנים ושלשה

מקומות עושין

עירי נידחת Three may not be designated in the same region, but they may be designated in different regions.